Editör
Doç. Dr. Serdal Yerli

EĞİTİM yayınevi

Güzel Sanatlar

Alanında Uluslararası Araştırmalar V

2022
Kasım-Aralık

Editör: Doç. Dr. Serdal Yerli

Güzel Sanatlar Alanında Uluslararası Araştırmalar V

EĞİTİM yayınevi

GÜZEL SANATLAR ALANINDA ULUSLARARASI ARAŞTIRMALAR V

Editör: Doç. Dr. Serdal Yerli

Genel Yayın Yönetmeni: Yusuf Ziya Aydoğan (yza@egitimyayinevi.com)
Genel Yayın Koordinatörü: Yusuf Yavuz (yusufyavuz@egitimyayinevi.com)
Sayfa Tasarımı: Eğitim Yayınevi Grafik Birimi
Kapak Tasarımı: Eğitim Yayınevi Grafik Birimi

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yayıncı Sertifika No: 47830

ISBN: 978-625-6382-07-7
1. Baskı, Kasım-Aralık 2022

Baskı Cilt
Bulut Dijital Matbaa Sanayi Ticaret Limited Şirketi
Musalla Bağları Mah. İnciköy Sok. 1/A Selçuklu / KONYA
Matbaa Sertifika No: 48120

Kütüphane Kimlik Kartı
GÜZEL SANATLAR ALANINDA ULUSLARARASI ARAŞTIRMALAR V
Editör: Doç. Dr. Serdal Yerli
144 s., 125x195 mm
Kaynakça var, dizin yok.
ISBN: 978-625-6382-07-7

Copyright © Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Eğitim Yayınevi'ne aittir. Bütün hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre kitabı yayımlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik/mekanik yolla, fotokopi yoluyla ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

EĞİTİM
yayınevi

Yayınevi Türkiye Ofis: İstanbul: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Atakent mah. Yasemen sok. No: 4/B, Ümraniye, İstanbul, Türkiye

Konya: Eğitim Yayınevi Tic. Ltd. Şti., Fevzi Çakmak Mah. 10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent, Karatay, Konya, Türkiye
+90 332 351 92 85, +90 533 151 50 42, 0 332 502 50 42
bilgi@egitimyayinevi.com

Yayınevi Amerika Ofis: New York: Egitim Publishing Group, Inc.
P.O. Box 768/Armonk, New York, 10504-0768, United States of America
americaoffice@egitimyayinevi.com

Lojistik ve Sevkiyat Merkezi: Kitapmatik Lojistik ve Sevkiyat Merkezi, Fevzi Çakmak Mah. 10721 Sok. B Blok, No: 16/B, Safakent, Karatay, Konya, Türkiye
sevkiyat@egitimyayinevi.com

Kitabevi Şubesi: Eğitim Kitabevi, Şükran mah. Rampalı 121, Meram, Konya, Türkiye
+90 332 499 90 00
bilgi@egitimkitabevi.com

İnternet Satış: www.kitapmatik.com.tr
+90 537 512 43 00
bilgi@kitapmatik.com.tr

ilk okuyan siz olun
kitapmatik
internetteki kitapçınız

İÇİNDEKİLER

HİCAZ - HÜMÂYÛN İLİŞKİSİ ÜZERİNE TARİHSEL BİR DEĞERLENDİRME 5
Kubilay YILMAZ

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI VİYOLONSEL DERS İÇERİKLERİNİN SOL ELİN KONUMLANDIRILMASI BAKIMINDAN İNCELENMESİ..... 39
Müslüm Akın KUMTEPE, Berkcan KAYAARSLAN

PENTÜR VE İLLÜSTRASYON ARASINDAKİ FARKLILIKLAR BAĞLAMINDA SANAT EĞİTİMİNE CHIAROSCURO TEKNİĞİNİN KATKISI..... 67
Doç. Serdal YERLİ, Onur ARAÇ

RAVEL'İN SOL EL İÇİN PİYANO KONÇERTOSUNUN YAPISAL ANALİZİ 109
Eren AYDOĞAN

SANAT ELEŞTİRİSİ ÜZERİNE MAUTRITS CORNELIS ESCHER (1898-1972) VE 'SCHLANGEN' HOLZSCHNITT (YILANLAR) ESERİ 125
Fügen ÖZER GÖNÜL, Sadettin SARI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI VİYOLONSEL DERS İÇERİKLERİNİN SOL ELİN KONUMLANDIRILMASI BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Müslüm Akın KUMTEPE[1], Berkcan KAYAARSLAN[2]

GİRİŞ

Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, müziksel davranışlarını değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir (Uçan, 2018, s. 41). Genel olarak bakıldığında ülkemizde müzik eğitiminin genel, özengen ve mesleki olmak üzere üç farklı amaçla verildiği görülmektedir. Genel müzik eğitimi her bireye yönelik olup, zorunlu eğitim süreci kapsamında verilmektedir. Amatör müzik eğitimi ise bireylerin kendi isteği doğrultusunda özel olarak sürdürülmektedir. Ancak mesleki müzik eğitimi Milli Eğitim Bakanlığı'na ve Yükseköğretim Kurumu'na (YÖK) bağlı mesleki eğitim

1 Doktor Öğretim Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü, Yaylı Sazlar Anasanat Dalı, ORCID: 0000-0002-3186-6398, akin_kumtepe@hotmail.com

2 Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0003-4741-2371, berkcankayaarslan@outlook.com

kurumlarında verilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı mesleki müzik eğitimi orta öğretim düzeyinde Güzel Sanatlar Liselerinde verilirken, lisans ve lisansüstü düzeyde müzik eğitimi YÖK'e bağlı üniversitelerin farklı birimleri tarafından farklı amaçlar doğrultusunda verilmektedir. Lisans ve lisansüstü düzeyde müzik eğitimi sanatçı yetiştirmeyi hedefleyen konservatuvarlar, müzikolog yetiştirmeyi hedefleyen Güzel Sanatlar Fakültelerine bağlı müzik bilimleri programı ve öğretmen yetiştirmeyi hedefleyen eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi programları olmak üzere üniversitelerin üç farklı biriminde verilmektedir.

"Meslekî müzik eğitiminin bir alt kolu olan müzik öğretmenliği eğitimi; sanat eğitimi, müzik tekniği eğitimi, müzik bilimi eğitimi ve öğretmenlik formasyonu kavramlarının sentezlendiği büyük ve kapsamlı bir olgudur" (Albuz, 2004, s. 106). Müzik öğretmeni yetiştirmek üzere var olan eğitim fakültelerine bağlı müzik öğretmenliği programlarında öğretmenlik meslek bilgisi, alan eğitimi ve genel kültür dersleri verilmektedir. Müzik öğretmenliği programlarındaki alan eğitimi derslerinden viyolonsel eğitimi yedi yarıyıl olarak verilmektedir (YÖK Yeni Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları, t. y.).

Viyolonsel eğitimi metodolojik bir yaklaşımla hedef davranışlar göz önünde bulundurularak verilmesi gereken bir süreçtir. "Viyolonsel öğretim programının da belirlenen amaçların işlerliği, hedefler ve hedef davranışların gerçekleşmesi ile mümkündür. Viyolonsel öğretiminde psiko-motor becerilere dayalı hedef davranışların gerçekleşmesi demek, davranışların öğrencide oluşması demektir" (Saraç, 2003, s. 32). Bu doğrultuda öğrencide oluşması beklenen viyolonsel ile

ilgili davranışlar öğrencinin kazanımları bakımından büyük önem taşımaktadır. Literatüre bakıldığında da viyolonsel eğitiminde hedef davranışlar ve öğrenci kazanımları ile ilgili yapılmış birçok bilimsel çalışma olduğu görülmektedir (Coşgun, 2019; Saraç, 1996; Bulut ve Topaloğlu, 2012; Küçükkaya, 2020).

Müzik öğretmenliği programlarında yer alan viyolonsel eğitim sürecinin sonunda kazanılan kazanımlar konusunda ortak bir durumun söz konusu olması, bu programlardan mezun olan öğrencilerin ulusal düzeyde eşit bir seviyede olması bakımından büyük önem taşımaktadır. Ancak viyolonsel eğitim sürecinin sonunda her ne kadar eşit yeterliliğe sahip bireylerin yetiştirilmesi amaçlansa da süreç içerisinde öğretim elemanlarının kullandığı öğretim yöntemleri, ekoller ve ders kitaplarının yanı sıra bu programda eğitim almaya hak kazanan öğrencilerin seviyelerinin farklı olması viyolonsel eğitim sürecinin farklı ilerlemesini mümkün kılabilmektedir.

Viyolonsel eğitim sürecinde duruş-tutuş-oturuş, sağ el ve sol ele ilişkin zorlukların üzerinde özenle durulmadığında bu durum giderilmesi güç teknik eksikliklere dönüşebilmektedir. Viyolonsel eğitiminde sol ele ilişkin en çok karşılaşılan güçlüklerin başında sol el tutuşu, vibrato ve pozisyon geçişleri olduğu viyolonsel eğitimcileri tarafından ifade edilmektedir (Şişman, 2010, s.31). Bu bağlamda sol el tekniklerinde pozisyon geçişlerinin karşılaşılan en önemli sorunlardan biri olduğu düşünüldüğünde viyolonsel eğitim sürecinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışların doğru planlanması büyük önem taşımaktadır. Viyolonsel eğitiminde sol el teknikleri ile ilgili sorunlara ilişkin yapılmış birçok bilimsel çalışma bulunmaktadır (Şişman,

2010; Çınar ve Alpagut, 2020; Umuzdaş, 2013; İlbeyi ve Sakar, 2020).

Bu problem durumundan yola çıkarak lisans düzeyinde viyolonsel eğitimi ile ilgi derslerin ders içeriklerinin, amaçlarının ve hedef davranışlarının ortak bir anlayışla yapılandırılıp yapılandırılmadığı merak konusu olmuştur. Bu araştırmada da lisans düzeyinde viyolonsel eğitimi veren kurumlardan biri olarak müzik öğretmenliği programlarındaki viyolonsel derslerinin ders içerikleri, amaçları ve hedef davranışları incelenerek sol elin konumlandırılmasına ilişkin ortak bir durumun olup olmadığı ortaya konulmuştur.

Bu problem durumundan yola çıkarak araştırmanın problem cümlesi "Türkiye'deki müzik öğretmenliği programlarında yer alan viyolonsel derslerinin içerikleri incelendiğinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum nasıldır?" olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın alt problemleri ise;

- Müzik öğretmenliği programlarında yer alan viyolonsel derslerinin içerikleri incelendiğinde kurumlar özelinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum nasıldır?
- Müzik öğretmenliği programlarında yer alan viyolonsel derslerinin içerikleri incelendiğinde yarıyıl özelinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin ortak bir durum var mıdır?

diye belirlenmiştir.

Bu araştırma Türkiye'deki müzik öğretmenliği programlarında yer alan viyolonsel derslerinin içeriklerini inceleyerek, sol elin konumlandırılmasına ilişkin kurum özelinde mevcut durumun ortaya konması

ve bu durumla ilgili yarıyıl özelinde ortak bir anlayış olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma viyolonsel derslerine ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılması ilişkin mevcut durumun toplu bir halde görülüyor olması bu dersi yürüten viyolonsel eğitimcilerine bir kaynak oluşturması bakımından büyük önem taşımaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırma nitel araştırma tekniklerinin kullanıldığı, içeriğinde nicel verilerin de bulunduğu betimsel bir çalışmadır. Nitel araştırmalar; "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 41).

Araştırmanın Modeli

Araştırmada durum çalışması modeli kullanılmıştır. Durum çalışmaları; "güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çerçevesi (içeriği) içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir" (Yin, 1984, s. 23, akt. Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 289).

Evren ve Örneklem

Evren ve örneklem grubunun belirlenebilmesi için öncelikle YÖK'ün istatistik sitesine göre Türkiye'de yer alan devlet üniversitelerinin altında 64 güzel sanatlar eğitimi bölümü olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra güzel sanatlar eğitimi bölümü olan devlet üniversitelerinin

internet sayfaları incelendiğinde toplamda 33 müzik öğretmenliği programı olduğu görülmüştür. Bu programlarda yer alan Bireysel Çalgı Eğitimi-Bireysel Çalgı gibi adlandırılan viyolonsel derslerinin içerikleri incelenmiştir. Bu içerikler incelendiğinde ise 18 müzik öğretmenliği programının ders içeriklerinde ya viyolonsel dersine ait içeriğin yer almadığı ya da sol elin konumlandırılmasına ilişkin ifadeler içermediği görülmüştür. Bu nedenle bu araştırmanın evrenini 33 müzik öğretmenliği programları, örneklemini ise ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin ifadelerin yer aldığı 15 müzik öğretmenliği programı oluşturmuştur. Bu 15 müzik öğretmenliği programlarının yer aldığı üniversitelerin isimleri kodlanarak saklı tutulmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırmada problem durumunun ortaya konması, evren ve örneklem grubunun belirlenmesi, örneklem grubunun ders bilgi paketlerine ulaşılması ve tartışma bölümünün hazırlanması aşamalarında doküman incelemesi veri toplama yöntemi kullanılmıştır.

"Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmada doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleri ile birlikte de kullanılabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 189).

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

> İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekmektedir. (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 242)

Müzik öğretmenliği programlarının bilgi paketinde yer alan viyolonsel eğitimi ile ilgili derslerin ders içerikleri incelendiğinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin ifadelerin tamamı tespit edilmiştir. Ardından bu ifadeler ortak bir yazım dili ile sistematik şekilde kurumlar özelinde tablolaştırılarak ortaya konulmuştur. Yarıyıl özelinde ortak bir sonuca ulaşılabilmek için sol elde hangi konumun hangi yarıyılda öğretilmesinin hedeflendiği yüzdelik oranlar verilerek grafikler ile gösterilmiştir. Bu grafiklerde yer alan yüzdelik sayıların küsuratları verilmeyerek $\geq 0{,}5$ değerler üst sayıya, $<0{,}5$ değerler ise alt sayıya yuvarlanmıştır. YÖK'ün sayfasında müzik öğretmenliği lisans programı ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin farklı/yeni/değişik konumlar olarak belirtilen, net olmayan ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Müzik öğretmenliği programlarının bilgi paketinde buna benzer ifadelerin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda ikinci alt problemin analizinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin net olmayan ifadeler sonuç cümlesi olarak değerlendirilmemiştir.

BULGULAR

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Yapılan bu araştırmada birinci alt problem doğrultusunda Türkiye'deki üniversitelerin müzik öğretmenliği programında yer alan viyolonsel eğitimi ders içerikleri incelendiğinde, sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum, kurumlar özelinde tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 1. Müzik Öğretmenliği Programı (a) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	-	Birinci konumda dört telin kullanımı	Birinci konumu pekiştirme ve yeni bir konuma geçiş.	Konumda öğrenilen becerileri pekiştirme, öğrenilecek yeni konumda kalıcı ve geçişli çalışmalar, Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma.	Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma.	Farklı konumlarda geçişli olarak çalma.	Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma. Pus ve 7. pozisyon çalışılmaları.

Tablo 1'de görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (a) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda her hangi bir konum bilgisi bulunmamaktadır. Muhtemelen viyolonsel duruş, tutuş ve oturuş konularından sonra ayrı teller üzerinde birinci konum ile başlanıldığı düşünülebilir. Ancak viyolonsel eğitiminde farklı öğretim yöntemleri ile dördüncü konumda başlanması da mümkündür. Bu doğrultuda tam olarak 1. yarıyılda hangi konumda başlandığı konusunda bir öngörü de bulunmak doğru olmayacaktır. 2. yarıyılda birinci konumda çalışmalarla devam edildiği

görülmektedir. 3., 4., 5. ve 6. yarıyılda bir yarıyıl önce öğrenilen konumun pekiştirildiği daha sonra yeni bir konuma geçilerek bu konumlarda kalıcı geçişli çalındığı görülmektedir. Ancak bu yeni konumun ne olduğuna dair bir veri bulunmamaktadır. 7. yarıyılda ise yine ne olduğu belirtilmeyen yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalmanın yanı sıra yedinci konumda çalışmaların yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2. Müzik Öğretmenliği Programı (b) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	**2.Yarıyıl**	**3.Yarıyıl**	**4.Yarıyıl**	**5.Yarıyıl**	**6.Yarıyıl**	**7.Yarıyıl**
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma	Birinci konumda çalma	Birinci ve dördüncü konumda çalma	Değişik konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Beşinci konumu öğrenme. İkinci ve beşinci konumda çalma	Üçüncü ve beşinci konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma

Tablo 2'de görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (b) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. ve 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda dördüncü konuma geçilerek birinci ve dördüncü konumda çalındığı görülmektedir. 4. yarıyılda değişik konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalınacağı belirtilmiş ancak hangi konumlar olduğu görülmemektedir. 5. yarıyılda beşinci konumu öğrenileceği ve ikinci ve beşinci konumda çalınacağı görülmektedir. 6. yarıyılda üçüncü ve beşinci konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalınacağı görülmektedir. 7. yarıyılda yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalınacağı belirtilmiş ancak bu yeni konumun ne olduğu belirtilmemiştir.

Tablo 3. Müzik Öğretmenliği Programı (c) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma	Değişik konumlarda parmak düşürme	Değişik konumlarda parmak düşürme	Bilinen konumlarda etütler Yeni konumda egzersizler çalma	Konum geçiş çalışmaları	Konum geçiş çalışmaları	Konum geçiş çalışmaları

Tablo 3'te görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (c) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 2. ve 3. yarıyılda değişik konumlarda parmak düşürme çalışmalarının yer aldığı görülmekte olup bahsi geçen değişik konum konumların ne olduğu belirtilmemektedir. 4. yarıyılda bilinen konumlarda etütler, yeni konumda egzersizler çalınacağı görülmektedir. Ancak bilinen konumların ve yeni konum ne olduğu belirtilmemiştir. 5., 6. ve 7. yarıyılda konum geçiş çalışmaları olduğu görülmekte ancak yine bu konumların ne olduğu belirtilmemiştir.

Tablo 4. Müzik Öğretmenliği Programı (d) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma	Birinci konumda çalma	Dördüncü konumda çalma	Üçüncü konumda çalma	İkinci konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Dördüncü diğer konumlarda konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Altıncı ve yedinci konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma

Tablo 4'te görüldüğü üzere müzik öğretmenliği (d) programı viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. ve 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda dördüncü konumda çalındığı görülmektedir. 4. yarıyılda üçüncü konumda çalındığı görülmektedir. 5. yarıyılda ikinci konumda kalıcı ve geçişli çalındığı görülmektedir. 6. yarıyılda dördüncü ve diğer konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. 7. yarıyılda altıncı ve yedinci konumda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir.

Tablo 5. Müzik Öğretmenliği Programı (e) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	**2.Yarıyıl**	**3.Yarıyıl**	**4.Yarıyıl**	**5.Yarıyıl**	**6.Yarıyıl**	**7.Yarıyıl**
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma	Birinci konumda çalma	Birinci ve dördüncü konumda kalıcı çalma	Birinci ve dördüncü konumda kalıcı çalma, üçüncü konumda kalıcı çalma	Birinci, üçüncü ve dördüncü konumların pekiştirilmesi, ikinci konumda çalma	Beşinci konumda çalma	İlk beş konumda kalıcı, geçişli olarak pekiştirilmesi ve altıncı konumun öğrenilmesi

Tablo 5'te görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (e) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. ve 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda birinci ve dördüncü konumda kalıcı olarak çalındığı görülmektedir. 4. Yarıyılda birinci, üçüncü ve dördüncü konumda kalıcı olarak çalındığı görülmektedir. 5. Yarıyılda birinci, üçüncü ve dördüncü konumların pekiştirildiği, ikinci konumda çalındığı görülmektedir. 6. yarıyılda beşinci konumda çalındığı

görülmektedir. 7. yarıyılda ilk beş konumun kalıcı ve geçişli olarak pekiştirildiği, altıncı konumun çalındığı görülmektedir.

Tablo 6. Müzik Öğretmenliği Programı (f) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	**2.Yarıyıl**	**3.Yarıyıl**	**4.Yarıyıl**	**5.Yarıyıl**	**6.Yarıyıl**	**7.Yarıyıl**
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	-	Birinci konumda çalma	Birinci konumda çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	-	-	-

Tablo 6'da görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (f) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişki herhangi bir hedef davranışın belirtilmediği görülmektedir. 2. ve 3. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 4. Yarıyılda farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak farklı konumların ne olduğu belirtilmemiştir. 5., 6. ve 7. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişki herhangi bir hedef davranışın belirtilmediği görülmektedir.

Tablo 7. Müzik Öğretmenliği Programı (g) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	**2.Yarıyıl**	**3.Yarıyıl**	**4.Yarıyıl**	**5.Yarıyıl**	**6.Yarıyıl**	**7.Yarıyıl**
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma	Birinci konumda çalma	Dördüncü konumda çalma, birinci ve dördüncü konumda geçişli çalma	Üçüncü konumda çalma, birinci, üçüncü ve dördüncü konumda geçişli çalma	İkinci konumda çalma, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumda geçişli çalma	Beşinci konumda çalma, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci konumda geçişli çalma	Altıncı ve yedinci konumda çalma, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci konumda geçişli çalma

Tablo 7'de görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (g) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. ve 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda dördüncü konumda çalındığı, birinci ve dördüncü konumda geçişli olarak çalındığı görülmektedir. 4. yarıyılda üçüncü konumda çalındığı, birinci, üçüncü ve dördüncü konumda kalıcı olarak çalındığı görülmektedir. 5. yarıyılda ikinci konumda çalındığı, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumda kalıcı olarak çalındığı görülmektedir. 6. yarıyılda beşinci konumda çalındığı, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci konumda çalındığı görülmektedir. 7. yarıyılda altıncı ve yedinci konumda çalındığı, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci konumda çalındığı görülmektedir.

Tablo 8. Müzik Öğretmenliği Programı (h) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	-	Birinci konumda çalma.	Yeni bir konuma geçiş	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda geçişli olarak çalma	Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma

Tablo 8'de görüldüğü üzere müzik öğretmenliği (h) programı viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir hedef davranış yer almadığı görülmektedir. 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda yeni bir konuma geçiş yapıldığı görülmektedir. Ancak bu yeni konumun ne olduğu ile ilgili bir bilgi mevcut değildir. 4., 5., 6. ve 7. yarıyılda farklı ve yeni konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak bu farklı ve yeni konumlarla ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Tablo 9. Müzik Öğretmenliği Programı (i) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	-	Birinci konumda çalma.	Yeni bir konuma geçiş	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda geçişli olarak çalma	Yeni bir konumda kalıcı ve geçişli olarak çalma

Tablo 9'da görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (i) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına

ilişkin herhangi bir hedef davranış yer almadığı görülmektedir. 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda yeni bir konuma geçiş yapıldığı görülmektedir. Ancak bu yeni konumun ne olduğu ile ilgili bir bilgi mevcut değildir. 4., 5., 6. ve 7. yarıyılda farklı ve yeni konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak bu farklı ve yeni konumlarla ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Tablo 10. Müzik Öğretmenliği Programı (j) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma.	Birinci ve dördüncü konumda kalıcı olarak çalma.	Üçüncü ve dördüncü konumda kalıcı olarak çalma; birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumda geçişli olarak çalma	Beşinci konumda kalıcı çalma; birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci konumda geçişli olarak çalma	Yeni bir konumda kalıcı ve geçisli olarak çalma	Farklı konumlarda geçisli olarak çalma	Yedinci konumda çalma

Tablo 10'da görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (j) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 2. yarıyılda birinci ve dördüncü konumda kalıcı olarak çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda üçüncü ve dördüncü konumda çalındığı; birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumda geçişli olarak çalındığı görülmektedir. 4. yarıyılda beşinci konumda çalındığı; birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci konumda geçişli olarak çalındığı görülmektedir. 5. ve 6. yarıyılda

farklı ve yeni konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak bu farklı ve yeni konumlarla ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir. 7. yarıyılda yedinci konumda çalındığı görülmektedir.

Tablo 11. Müzik Öğretmenliği Programı (k) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma.	Birinci konumda çalma.	Dördüncü konumda kalıcı olarak çalma; Birinci ve dördüncü konumda geçişli olarak çalma	-	-	-	-

Tablo 11'de görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (k) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. ve 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda dördüncü konumda çalındığı, birinci ve dördüncü konumda geçişli olarak çalındığı görülmektedir. 4., 5., 6. ve 7. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişki herhangi bir hedef davranışın belirtilmediği görülmektedir.

Tablo 12. Müzik Öğretmenliği Programı (l) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	-	Birinci konumda çalma.	Birinci konumda çalma.	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumlarda çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma

Tablo 12'de görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (l) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir hedef davranış yer almadığı görülmektedir. 2. ve 3. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 4. yarıyılda farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak bu farklı konumların ne olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi mevcut değildir. 5. yarıyılda birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumlarda çalındığı görülmektedir. 6. ve 7. yarıyılda farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak bu farklı konumlarla ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Tablo 13. Müzik Öğretmenliği Programı (m) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	-	Birinci konumda çalma.	Yeni bir konuma geçiş	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma

Tablo 13'te görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (m) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir hedef davranış yer almadığı görülmektedir. 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda yeni bir konuma geçildiği görülmektedir. Ancak bu yeni konumun ne olduğuna

ilişkin herhangi bir bilgi mevcut değildir. 4., 5., 6. ve 7. yarıyılda farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak bu farklı konumlarla ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Tablo 14. Müzik Öğretmenliği (n) Programı Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

	1.Yarıyıl	**2.Yarıyıl**	**3.Yarıyıl**	**4.Yarıyıl**	**5.Yarıyıl**	**6.Yarıyıl**	**7.Yarıyıl**
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	Birinci konumda çalma.	Birinci konumda çalma.	Birinci konumda çalma.	-	-	-	-

Tablo 14'te görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (n) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1., 2. ve 3. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 4., 5., 6. ve 7. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir hedef davranış yer almadığı görülmektedir.

Tablo 15. Müzik Öğretmenliği Programı (o) Viyolonsel Ders İçeriğinde Yer Alan Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Hedef Davranışlar

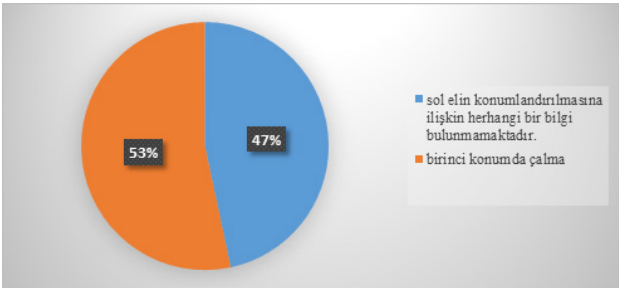
	1.Yarıyıl	**2.Yarıyıl**	**3.Yarıyıl**	**4.Yarıyıl**	**5.Yarıyıl**	**6.Yarıyıl**	**7.Yarıyıl**
Sol elin konumlandırılmasına ilişkin hedef davranışlar	-	Birinci konumda çalma.	Yeni bir konuma geçiş	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma	Farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalma

Tablo 15'te görüldüğü üzere müzik öğretmenliği programı (o) viyolonsel dersi içeriklerine bakıldığında sol elin konumlandırılması ilişkin hedef davranışlar görülmektedir. 1. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına

ilişkin herhangi bir hedef davranış yer almadığı görülmektedir. 2. yarıyılda birinci konumda çalındığı görülmektedir. 3. yarıyılda yeni bir konuma geçildiği görülmektedir. Ancak bu yeni konumun ne olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi mevcut değildir. 4., 5., 6. ve 7. yarıyılda farklı konumlarda kalıcı ve geçişli olarak çalındığı görülmektedir. Ancak bu farklı konumlarla ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

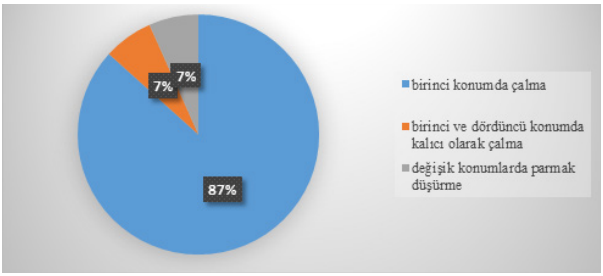
Yapılan bu araştırmada ikinci alt problem doğrultusunda Türkiye'deki üniversitelerin müzik öğretmenliği programında yer alan viyolonsel eğitimi ders içerikleri incelendiğinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durumda yarıyıl özelinde ortak bir durumun olup olmadığı sorusuna yanıt aranmıştır.

Şekil 1. Müzik Öğretmenliği Programı Viyolonsel Ders İçeriklerinde 1. Yarıyılda Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Mevcut Durum

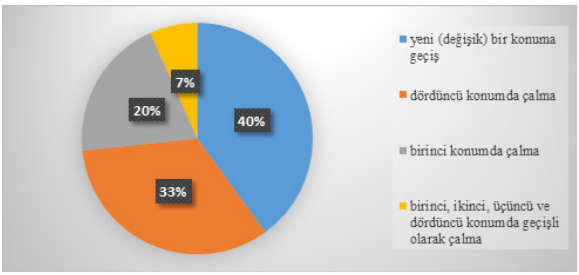
Grafiğe bakıldığında 1. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durumda % 53'lük bir oranla toplam 8 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde birinci konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Diğer % 47'lik kısmı oluşturan 7 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol

elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

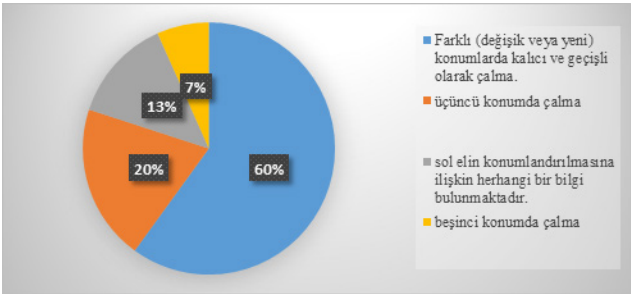
Şekil 2. Müzik Öğretmenliği Programı Viyolonsel Ders İçeriklerinde 2. Yarıyılda Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Mevcut Durum

Grafiğe bakıldığında 2. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum % 87'lik bir oranla toplam 13 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde birinci konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. % 7'lik kısmı oluşturan 1 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriğinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin dördüncü konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. % 7'lik kısmı oluşturan 1 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriğinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Şekil 3. Müzik Öğretmenliği Programı Viyolonsel Ders İçeriklerinde 3. Yarıyılda Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Mevcut Durum

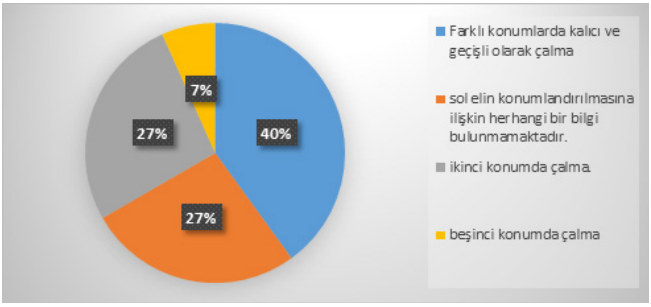
Grafiğe bakıldığında 3. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum % 40'lık bir oranla toplam 6 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde yeni bir konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Ancak bu yeni (değişik) konumun ne olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi verilmemektedir. % 33'lük kısmı oluşturan 5 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin dördüncü konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. % 20'lik kısmı oluşturan 3 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin dördüncü konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Bir diğer % 7'lik kısmı oluşturan 1 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriğinde birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumda geçişli olarak çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir.

Şekil 4. Müzik Öğretmenliği Programı Viyolonsel Ders İçeriklerinde 4. Yarıyılda Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Mevcut Durum

Grafiğe bakıldığında 4. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum % 60'lık bir oranla toplam 9 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde farklı (değişik) bir konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Ancak bu farklı (değişik) konumun ne olduğuna ilişkin herhangi

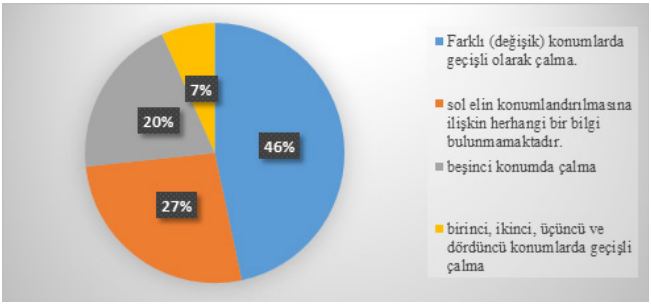
bir bilgi verilmemektedir. % 20'lik kısmı oluşturan 3 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin üçüncü konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. % 13'lük kısmı oluşturan 2 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bir diğer % 7'lik kısmı oluşturan 1 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriğinde beşinci konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir.

Şekil 5. Müzik Öğretmenliği Programı Viyolonsel Ders İçeriklerinde 5. Yarıyılda Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Mevcut Durum

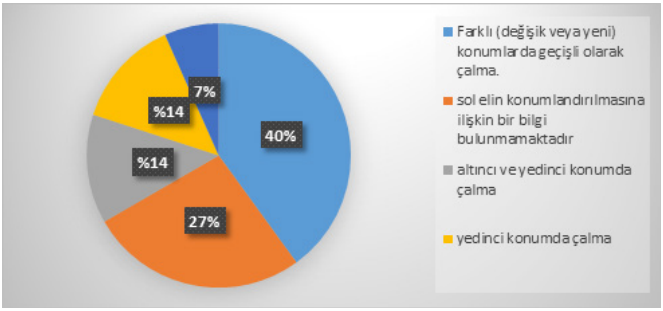
Grafiğe bakıldığında 5. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum % 40'lık bir oranla toplam 6 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde farklı (değişik) bir konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Ancak bu farklı (değişik) konumun ne olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi verilmemektedir. % 27'lik kısmı oluşturan 4 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. % 27'lik kısmı oluşturan 4 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin

konumlandırılmasına ilişkin ikinci konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Bir diğer % 7'lik kısmı oluşturan 1 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriğinde beşinci konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir.

Şekil 6. Müzik Öğretmenliği Programı Viyolonsel Ders İçeriklerinde 6. Yarıyılda Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Mevcut Durum

Grafiğe bakıldığında 6. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum % 46'lık bir oranla toplam 7 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde farklı (değişik) bir konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Ancak bu farklı (değişik) konumun ne olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi verilmemektedir. % 27'lik kısmı oluşturan 4 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. % 20'lik kısmı oluşturan 3 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin beşinci konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Bir diğer % 7'lik kısmı oluşturan 1 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriğinde birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumda geçişli olarak çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir.

Şekil 7. Müzik Öğretmenliği Programı Viyolonsel Ders İçeriklerinde 7. Yarıyılda Sol Elin Konumlandırılmasına İlişkin Mevcut Durum

Grafiğe bakıldığında 7. yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durum % 40'lık bir oranla toplam 6 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde farklı (değişik) bir konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Ancak bu farklı (değişik) konumun ne olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi verilmemektedir. % 27'lik kısmı oluşturan 4 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. % 13'lük kısmı oluşturan 2 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin beşinci konumda çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir. Bir diğer % 7'lik kısmı oluşturan 1 müzik öğretmenliği programına ait ders içeriğinde birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü konumda geçişli olarak çalabilmenin hedeflendiği görülmektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmanın bulgularından elde edilen verilere bakıldığında sol elin konumlandırılmasına ilişkin farklı yaklaşımlar ve anlayışlar olduğu ortaya çıkmıştır.

Birinci alt probleme ilişkin bulgulara göre viyolonsel ders içeriğinin yer aldığı 15 müzik öğretmenliği programından 3'ünde sol elin konumlandırılmasına ilişkin detaylı bilginin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Geriye kalan 12 müzik öğretmenliği programının ders içeriklerine bakıldığında bazı yarıyıllarda sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi olmadığı görülmektedir. Ayrıca bazı ders içeriklerinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin diğer/farklı/yeni konumlarda çalınması gibi belirsiz ifadeler yer almaktadır.

İkinci alt probleme ilişkin bulgulara göre yarıyıl özelinde ortak durumlara bakıldığında;

- Birinci yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmayan ders içerikleri dışında öğrencinin çalması hedeflenen konum %47'lik oranla en fazla birinci konumdur.
- İkinci yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin öğrencinin çalması hedeflenen konum %87'lik oranla en fazla birinci konumdur.
- Üçüncü yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin ders içeriklerinde öğrencinin çalması hedeflenen konum %33'lik oranla en fazla dördüncü konumdur.
- Dördüncü yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin ders içeriklerinde öğrencinin çalması hedeflenen konum %20'lik oranla en fazla üçüncü konumdur.
- Beşinci yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin ders içeriklerinde öğrencinin çalması hedeflenen konum %27'lik oranla en fazla ikinci konumdur.

- Altıncı yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin ders içeriklerinde öğrencinin çalması hedeflenen konum %20'lik oranla en fazla beşinci konumdur.
- Yedinci yarıyılda sol elin konumlandırılmasına ilişkin ders içeriklerinde öğrencinin çalması hedeflenen konum %14'lük oranla en fazla yedinci ve altıncı-yedinci konumdur.

Genel olarak müzik öğretmenliği programlarının ders içerikleri incelendiğinde sol elin konumlandırılmasına ilişkin mevcut durumda sırasıyla I-IV-III-II-V-VI-VII. konumların öğretildiği sonucuna ulaşılmıştır. Dotzauer Violoncello Schule 1, Dotzauer Violoncello Schule 2, Dotzauer Violoncello Schule 3, Werner Praktische Violoncell-Schule, Miedlar Szkoła na wiolonczelę 1 ve Miedlar Szkoła na wiolonczelę 2 metotları da incelendiğinde bu araştırmanın ulaşılan sonuçlarında olduğu gibi sol elin konumlandırılmasına ilişkin aynı hedef davranışları içerdiği görülmektedir (Werner, 1912; Dotzauer, 2002a; Dotzauer, 2002b; Dotzauer, 2002c; Kayaarslan ve Yıldırım Orhan, 2022; Miedlar, t.y.). Ancak bu araştırmanın sonuçlarından farklı olarak, viyolonsel eğitimine I. konum yerine IV. konumla da başlanabileceği görüşünü belirten devlet konservatuvarlarının öğretim elemanları da bulunmaktadır (Elbeyi ve Sakar, 2020).

KAYNAKÇA

Albuz, A. (2004). Müzik öğretmenliği eğitiminde çok boyutluluk. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24 (2) , 0-0. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/gefad/issue/6759/90918

Bulut, D. ve Topaloğlu, T. (2012). J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabının hedef ve davranışlar yönünden incelenmesi. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, (18), 69-81.

Coşgun, Y. E. (2019). Viyolonsel eğitimi metotlarının Milli Eğitim Bakanlığı'nda yer alan hedef ve davranışlara göre incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi.

Çınar, Ç. ve Alpagut, U. (2020). Viyolonsel eğitimi sürecinde karşılaşılan entenasyon problemine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerinin öğrenci performansı ile karşılaştırılması. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(4). Sayfa aralığı 1853-1865.

Dotzauer, F. (2002a*). Dotzauer Violoncello-Schule 1* (J. Klingenberg, Ed.). CF Peters.

Dotzauer, F. (2002b). *Dotzauer Violoncello-Schule 2* (J. Klingenberg, Ed.). CF Peters.

Dotzauer, F. (2002c). *Dotzauer Violoncello-Schule 3* (J. Klingenberg, Ed.). CF Peters.

Elbeyi, G. & Sakar, M. (2020). Viyolonsel eğitimine dördüncü pozisyondan başlamak üzerine görüş ve öneriler. Eurasian Journal of Music and Dance, (17), 175-190. DOI: 10.31722/ejmd.845876

Kayaarslan, B. ve Yıldırım Orhan, Ş. (2022). Marian Miedlar Çello Okulu 1 viyolonsel başlangıç metodunun incelenmesi. S. Erol, A. Efendioğlu (Ed.), Güncel Alan Eğitimi Araştırmaları IV içinde (97-116. ss.). Akademisyen Kitabevi. https://doi.org/10.37609/akya.2105

Küçükkaya, N. B. (2020). F. Dotzauer I, II, III kitabının kazandırdığı hedef ve hedef davranışlarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi.

Miedlar, M. (t.y.). *Szkoła na wiolonczelę 2*. Polskie Wydawnictwo Muzyczne.

Saraç, A. G. (1996). Türkiye'de eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde çalgı eğitiminin bir boyutu olarak viyolonsel öğretim programlarında belirlenen devinişsel hedefler ve hedef davranışların gerçekleşme derceleri. Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi.

Saraç, G. (2003). Öğrenme kuramlarına göre bir yaylı çalgı olarak viyolonsel eğitimi ve viyolonsel öğretim programı süreci. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , (11) , 25-37. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/musbed/issue/23502/250408

Şişman, Ç. (2010). Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi müzik eğitimi bölümlerinde ve devlet konservatuarlarında lisans düzeyinde yaygın olarak kullanılan viyolonsel sol el ile ilgili metotların analizi. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi*, (4. baskı). Arkadaş Yayınevi.

Umuzdaş, S. (2013). *Viyolonsel için sol el teknik çalışmaları*, Pegem Akademi Yayıncılık.

Werner, J. (1912). *Praktische Violoncell-Schule Op.12.* Carl Rühle's Musikverlag.

Yıldırım, A. Şimşek, H. (2016) Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (10. Baskı). Seçkin.

YÖK, (t.y.). Yeni öğretmen yetiştirme lisans programları, Müzik öğretmenliği lisans programı. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf